

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/282/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1615207818
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vičková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1615207818.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vičkovej a členov senátu JUDr. Ondreja Krajča a JUDr. Moniky Holickej, v právnej veci žalobcu: CRIF - Slovak Credit Bureau, s. r. o., Mlynské nivy 14, Bratislava, IČO: 35 886 013, zastúpeného Advokátskou kanceláriou KUHAJDA, s. r. o., so sídlom Karadžičova 47, Bratislava, proti žalovanému: P. P., O. X. Q. XX/XX, Q., I.. Č.. Ú. Z. K. V., o zaplatenie sumy 278,53 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Malacky, č. k. 6C/1117/2015 - 27 zo dňa 05.04.2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom zo dňa 05. apríla 2018, č. k. 6C/1117/2015 - 27 súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Skutkové zistenia nadobudnuté vykonaným dokazovaním po právnej stránke posúdil podľa § 39 ods. 1, 2 zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách, § 44 ods. 1, 2, § 43 ods. 12 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, § 54 ods. 1, 2, § 100 ods. 1, § 101, § 103 Občianskeho zákonníka, § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa; a dospel k záveru, že žaloba žalobcu je nedôvodná. Z vykonaného dokazovania považoval za preukázané, že žalobca a žalovaný uzavreli dňa 20.03.2012 zmluvu o pripojení, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému elektronické komunikačné služby za cenu 278,53 eur, pričom predmetná faktúra č. XXXXXXXXXX bola splatná dňa 30.04.2012. Bol toho názoru, že zmluva, ktorú medzi sebou uzavreli žalobca a žalovaný je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle Občianskeho zákonníka, pričom žalobca je v zmysle Zákona o ochrane spotrebiteľa v právnom postavení predávajúceho a žalovaný je v právnom postavení spotrebiteľa. Uviedol, že ešte pred začatím konania sa stalo účinným ustanovenie § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom toto ustanovenie prikazuje súdu, aby na premlčanie v spotrebiteľských sporoch prihliadal z úradnej povinnosti, a nie na námietku premlčania, ako tomu je v ostatných sporoch. Konštatoval, že uplatnený nárok bol ku dňu začatia konania nepochybne premlčaný, nakoľko premlčacia doba začala plynúť dňa 30.04.2012, žaloba bola podaná dňa 13.07.2015, teda po uplynutí 3-ročnej premlčacej lehoty, ktorá začala plynúť dňa 01.05.2012 a skončila 01.05.2015. Ďalej uviedol, že v tomto spore posudzoval premlčanie podľa noriem občianskeho práva, a nie podľa noriem obchodného práva, pretože ustanovenie § 54 ods. 1 Obč. zákonníka treba podľa jeho názoru vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Konštatoval, že ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice 93/13/EHS, pričom smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti tomuto zákonu. Na základe vyššie uvedeného žalobu žalobcu zamietol,

keďže pohľadávka žalobcu je premlčaná.
ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.). Mal za to, že zákon č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách je zákonom lex specialis vo vzťahu k Občianskemu zákonníku a tým pádom sa na predmetný zmluvný vzťah majú aplikovať ustanovenia zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách. Poukázal na § 44 ods. 12 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách. Tvrdil, že v tomto konkrétnom prípade jeho právny predchodca uviedol neskorší deň odstúpenia od zmluvy, a to ku dňu 14.07.2012, tým pádom premlčacia lehota začala plynúť dňa 15.07.2012 a jeho právo by sa tak premlčalo dňa 15.07.2015. Uviedol, že nakoľko žaloba bola súdu prvej inštancie doručená dňa 13.07.2015, tak má za to, že žalovaný nárok nie je premlčaný. Poukázal taktiež na rozhodnutie Ústavného súdu, ktorý dňa 07.02.2018 rozhodol o veci vedenej pod sp. zn. PL. ÚS 11/2016 o návrhu Okresného súdu Košice II o súlade § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa s čl. 1 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky tak, že: "Ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky." Uviedol, že s poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu pod sp. zn. PL. ÚS 11/2016 ako i vzhľadom na absenciu námietky premlčania zo strany žalovaného, má za to, že súd prvej inštancie jeho nárok vo veci nesprávne právne posúdil.

3. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

4. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach uplatňovaných odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu je potrebné vyhovieť.

5. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že predmetnou žalobou sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatať istiny 278,53 eur s príslušenstvom titulom neuhradených služieb, ktorý záväzkovo-právny vzťah súd prvej inštancie správne ustálil ako vzťah spotrebiteľský podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

6. Po preskúmaní napadnutého rozsudku a dôvodov odvolania odvolací súd dospel k záveru, že je dôvodná námietka žalobcu voči aplikácii ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 01.05.2014, podľa ktorého orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania, alebo na inú zákonnú prekážku, alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Toto zákonné ustanovenie (v čase rozhodovania súdu prvej inštancie) upravovalo postup súdu pri rozhodovaní o nárokoch zo spotrebiteľských zmlúv a súd bol povinný ex offo prihliadať na premlčanie aj bez toho, aby strana sporu vzniesla námietku premlčania. Súd prvej inštancie v súdnej veci v zmysle uvedenej právnej úpravy postupoval.

7. Dňa 27.09.2018 bol v Zbierke zákonov, č. 98/2018 uverejnený Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, č. 271/2018 Z.z., podľa ktorého ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Dňom vyhlásenia tohto nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky stráca ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinnosť. Ak Národná rada Slovenskej republiky neuvedie ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa do súladu s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, stráca po šiestich mesiacoch od vyhlásenia tohto nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky platnosť.

8. Odvolací súd tak zistil, že ustanovenie zákona (§ 5b zákona č. 250/2007 Z. z.), ktoré aplikoval súd prvej inštancie a ktoré by musel aplikovať v rámci svojho rozhodovania aj odvolací súd, nie

je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, čo vyslovila najvyššia súdna autorita ústavou povolaná na rozhodovanie o súlade zákonov s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom (čl. 125 ods.1 písm. a/ Ústavy Slovenskej republiky). Súd prvej inštancie vo veci rozhodoval na základe platného a účinného ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. v čase vyhlásenia rozsudku (05.04.2018). Vzhľadom na to, že dňa 27.09.2018 bol Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky o nesúlade tohto ustanovenia s Ústavou Slovenskej republiky publikovaný, musela byť táto skutočnosť zohľadnená v rámci odvolacieho konania. Uvedený nález Ústavného súdu Slovenskej republiky treba vnímať tak, že ním bol vyhlásený od počiatku existujúci nesúlad napadnutého ustanovenia s Ústavou Slovenskej republiky. Nález Ústavného súdu SR - okrem toho, že je právnym dôvodom neúčinnosti nesúladného ustanovenia zákona (ex nunc, od publikovania nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky) - predstavuje tiež interpretáciu dotknutých ustanovení ústavy (v tomto prípade čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) v tom zmysle, že ich treba vykladať inak, než ich vyložil zákonodarca pri prijímaní nesúladného ustanovenia zákona (v tomto prípade to znamená, že prihliadanie na premlčanie bez námietky strany je v rozpore s týmito ustanoveniami ústavy). Súdny súd pri rozhodovaní viazaný nielen zákonom, ale aj ústavou (čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Teda postup súdu prvej inštancie, ktorý v prejednávanej veci použil ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, bol síce v súlade s vtedy účinným zákonom, avšak v rozpore s ústavou, konkrétne s ustanoveniami čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Takýto protiústavný postup (aj keď išlo o postup v zmysle zákona) predstavuje porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Odvolací súd dáva do pozornosti aj uznesenie (zjednocujúce stanovisko) pléna Ústavného súdu Slovenskej republiky z 11.10.2006, sp. zn. PL z. ÚS 1/06, kde bola riešená otázka okamihu hmotnoprávných účinkov nálezu ústavného súdu a kde ústavný súd okrem iného konštatoval, že hmotnoprávne účinky nálezu vo vzťahu ku konaniam, ktoré ešte neboli právoplatne skončené, nastávajú ex tunc, teda na ustanovenie zákona, ktoré bolo v nesúlade s ústavou, sa hľadí, akoby nebolo. Vyššie uvedené závery odvolacieho súdu sú v súlade aj so závermi, ktoré vyslovil vo svojom uznesení Najvyšší súd SR sp. zn. 6 Cdo 82/2017 zo dňa 31.10.2018.

9. Z vyššie uvedených dôvodov, pre protiústavnosť ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z., ktoré v súdnej veci aplikoval súd prvej inštancie, nemohol odvolací súd potvrdiť napadnutý rozsudok ako vecne správny. V odvolacom konaní bolo potrebné nesprávny (hoci v tom čase zákonný) procesný postup súdu prvej inštancie napraviť. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie po zistení premlčania uplatneného nároku sa jeho vecnou, hmotnoprávnou dôvodnosťou nezaoberal, respektíve v tomto rozsahu nevyhodnotil vykonané dôkazy, nebolo možné vytýkaný nedostatok napraviť v odvolacom konaní zmenou napadnutého rozsudku. Preto odvolací súd musel postupovať podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) C.s.p. a napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konanie. V ďalšom konaní súd prvej inštancie vyhodnotí dôkazy vo vzťahu k hmotnoprávnej dôvodnosti uplatneného nároku a jeho výške a opätovne vo veci rozhodne. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie rozhodne nielen o trovách prvoinštančného konania, ale aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

10. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho

súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou

organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).